

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Maciej Kopeć, Podsekretarz Stanu MEN Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Janusz Krupa, tel. (22) 34 74 349	Data sporządzenia 26-02-2016 r. Źródło: ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.) Inne Nr w wykazie prac: 4
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe jest wykonaniem upoważnienia ustawowego zawartego w art. 22ag ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*, zwanej dalej „ustawą”.

Decyzja o wydaniu nowego rozporządzenia w sprawie udzielania dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe wynika z konieczności zmiany znacznej części przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia, tj. §2–§7, a także z konieczności opracowania wzorów formularzy na rok 2016.

Nowe rozporządzenie określać będzie:

- 1) sposób przekazywania przez dyrektora szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, oraz dyrektora szkoły podstawowej lub gimnazjum prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, jednostkom samorządu terytorialnego informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 i 4 ustawy, oraz wzór formularza zawierającego te informacje;
- 2) wzór wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, szkole podstawowej lub gimnazjum prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną;
- 3) sposób przekazywania przez jednostki samorządu terytorialnego wojewodom wniosku o udzielenie dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, oraz wzór wniosku o udzielenie tej dotacji;
- 4) tryb i terminy udzielania oraz sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 3 ustawy, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji;
- 5) sposób rozliczania wykorzystania dotacji celowej, o której mowa w art. 22ae ust. 4 ustawy, oraz wzór formularza rozliczenia wykorzystania tej dotacji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt określa tryb i terminy udzielania jednostkom samorządu terytorialnego dotacji celowej z budżetu państwa, sposób przekazywania informacji niezbędnych dla ustalenia wysokości dotacji celowej oraz sposób rozliczania tej dotacji, a także wzory formularzy dla dyrektorów szkół i jednostek samorządu terytorialnego.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonywać będzie podziału środków budżetu państwa na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego w poszczególnych województwach od dnia 1 kwietnia do dnia 25 września. Ww. podział dokonywany będzie przy wykorzystaniu prognozowanej liczby uczniów, którym należy zapewnić bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w danym roku.

Dyrektorzy szkół prześlą jednostkom samorządu terytorialnego informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji, a szkoły podstawowe lub gimnazja prowadzone przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne złożą wnioski o udzielenie dotacji celowej wraz z informacjami niezbędnymi dla ustalenia wysokości dotacji. Następnie jednostki samorządu terytorialnego na podstawie uzyskanych informacji oraz złożonych wniosków prześlą właściwemu terytorialnie wojewodzie wniosek o udzielenie dotacji celowej. Wojewoda, po otrzymaniu informacji o dokonanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziale środków budżetu państwa na dotacje dla poszczególnych województw, w terminie 10 dni od pierwszego podziału oraz 5 dni od podziałów kolejnych, ale nie później niż do dnia 30 września, sporządzi i prześle ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wniosek o zwiększenie wydatków części budżetu państwa, której jest dysponentem. W przypadku różnicy pomiędzy zapotrzebowaniem na dotację celową, wynikającym z wniosków samorządów, a kwotą dotacji celowej wynikającą z wcześniejszego podziału wojewoda wystąpi z wnioskiem o przyznanie dodatkowej puli środków w wysokości równej ww. różnicy.

Środki budżetu państwa na dotacje celowe dla jednostki samorządu terytorialnego będą rozliczane przez wojewodów na podstawie informacji zawartych w rozliczeniu wykorzystania dotacji celowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W większości krajów UE uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów (*lower secondary schools*) mają zapewniony bezpłatny dostęp do podręczników. Sposób finansowania darmowych podręczników w krajach członkowskich OECD/UE jest zróżnicowany. W Niemczech część kosztów finansowana jest przez wspólnotę związaną z miejscem zamieszkania ucznia. W Słowacji zakup materiałów dydaktycznych jest w pełni finansowany z budżetu państwa, jedyne co szkoła musi zrobić, to zamówić odpowiednią ilość danego typu podręczników wypełniając formularz na wskazanej stronie internetowej. Nabyte tą drogą pomoce naukowe stanowią własność danej placówki edukacyjnej i są uczniom jedynie wypożyczane na czas roku szkolnego. We Włoszech podręczniki dla uczniów szkół podstawowych są darmowe - finansowane są przez władze lokalne. Natomiast materiały dydaktyczne dla uczniów na dalszych etapach kształcenia są nabywane we własnym zakresie. Dlatego też włoskie ministerstwo edukacji co roku ustala zakres cen podręczników, narzucając jednocześnie nieprzekraczalny limit wydatków na pełen zestaw książek. W Anglii, Walii, Irlandii Północnej podręczniki dla szkół publicznych, które są finansowane z budżetu państwa pozostają jednak własnością szkoły i są oddawane do użytku uczniom jedynie na czas roku szkolnego. W Czechach koszty nabycia podręczników pokrywane są zazwyczaj z budżetu państwa. Dzieci uczęszczające do klasy przygotowawczej oraz klasy I szkoły podstawowej dostają książki na własność, natomiast uczniowie starszych roczników zobowiązani są oddać wypożyczone materiały najpóźniej do końca roku szkolnego.

Opracowano na podstawie: raportu Polskiego Biura Eurydice z października 2013 r. *Podręczniki szkolne w Europie - Publikacja, zatwierdzanie i finansowanie*.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	1		Minister Edukacji Narodowej udostępnia na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra postać elektroniczną wzorów informacji, wniosków oraz rozliczeń określonych w rozporządzeniu, dokonuje podziału środków budżetu państwa na województwa
Minister właściwy do spraw finansów publicznych	1		po otrzymaniu wniosku wojewody zwiększa wydatki części budżetu państwa, której dysponentem jest wojewoda
jednostki samorządu terytorialnego	2 808		przekazują wojewodzie wniosek o udzielenie dotacji celowej, sporządzają i przekazują wojewodzie roczne rozliczenie wykorzystania dotacji celowej, udzielają i rozliczają wykorzystanie dotacji celowej udzielonej szkole prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną
województwie	16		sporządzają i przekazują wniosek o zwiększenie wydatków części budżetu państwa, której są dysponentem, rozliczają wykorzystanie dotacji celowej przekazanej jednostkom samorządu terytorialnego
dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów	ok. 16 969	SIO	przekazują informacje niezbędne dla ustalenia wysokości dotacji celowej, dyrektorzy szkół

			prowadzonych przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną sporządzają i przekazują jednostce samorządu terytorialnego wnioski o udzielenie dotacji celowej, a także rozliczenie wykorzystania dotacji celowej.
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez związki zawodowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 4) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 5) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 6) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 7) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 8) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 9) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 10) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 11) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan;
- 12) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 13) Business Center Club;
- 14) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 16) Instytut Spraw Publicznych;
- 17) Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego;
- 18) Polską Akademię Nauk;
- 19) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 20) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 21) Przewodniczącego Rady Krajowej – Alians Ewangeliczny;
- 22) Polską Radę Ekumeniczną;
- 23) Przewodniczącego Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych;
- 24) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 25) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 26) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 27) Unię Metropolii Polskich;
- 28) Unię Miasteczek Polskich;
- 29) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 30) Związek Miast Polskich;
- 31) Związek Powiatów Polskich.

Projekt rozporządzenia wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania m.in. także Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2014 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. <i>o systemie oświaty</i>, na obsługę realizacji zadania przez jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe zostały przewidziane środki w wysokości 1% wykorzystanej dotacji celowej. W przypadku wojewodów zakłada się, że prosta konstrukcja rocznego zbiorczego wykorzystania dotacji celowej przez jednostki samorządu terytorialnego będzie skutkować relatywnie niewielkim obciążeniem pracą. Zakłada się, że wdrożenie projektowanej regulacji możliwe będzie w ramach obecnie istniejących zasobów kadrowych i nie będzie konieczne zwiększanie zatrudnienia.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:			
9. Wpływ na rynek pracy			
Wejście w życie projektowanej regulacji nie będzie miało wpływu na rynek pracy.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu			
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 marca 2016 r.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Weryfikacji i ocenie będą podlegały wzory informacji, wniosków i rozliczeń za lata 2014-2016 w celu opracowania docelowych rozwiązań.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Raport z konsultacji.			